

## Lähiöohjelman seminaari

**Kestävät, vähähiiliset lähiöt –**

**Asukaskeskeiset ratkaisut lähiöiden ilmastoviisaaseen asumiseen -seminaariin**

**Aika: Tiistai 29.11.2022 klo 8.45-16.15**

**Paikka: GLO Hotel Art, Lönnrotinkatu 29, 00180 Helsinki**

9.15-9.20	<b>Seminaarin avaus</b> Ympäristöneuvos Jaana Nevalainen, ympäristöministeriö
9.20-10.50	<b>Kohti vähähiilisiä lähiöitä</b> <b>Arkinen kestävä kehitys</b> Professori Liisa Häikiö, Tampereen yliopisto <b>Keskustelua ja kysymyksiä</b> <b>Mukkulan kontit – yhteiskäyttötilakokeilu</b> Yliopettaja Eeva Aarrevaara, LAB-ammattikorkeakoulu ja erikoistutkija Satu Parjanen, LUT-yliopisto <b>Keskustelua ja kysymyksiä</b> <b>Kulutusperustainen hiilijalanjälki: case Lahden Mukkula</b> Apulaisprofessori Ville Uusitalo, LUT-yliopisto <b>Keskustelua ja kysymyksiä</b> <b>Tauko</b>
10.55-11:45	<b>Keynote:</b> <b>Delivering the Sustainable Housing Target by 2030: Safe and Affordable for All?</b> Professor Catalina Turcu, Bartlett School of Planning, University College London (UCL) <b>Keskustelua ja kysymyksiä</b>
11.45-12.45	<b>Lounas</b>
12.45-13.50	<b>Kohti hiilivapaita koteja</b> <i>Juontaja: Rakennuslehden toimittaja Daniel Wallenius</i> <b>Teeman avaus</b> Tutkimusprofessori Katja Lähtinen, Luke <b>Teema 1: Lähiöiden rooli polarisoituvassa ilmastokeskustelussa</b> Apulaisprofessori Venla Bernelius, Helsingin yliopisto Professori Merja Koskela ja tutkijatohtori Eveliina Salmela, Vaasan yliopisto <b>Sidosryhmän kommenttipuheenvuoro</b> Ympäristöneuvos Jaana Nevalainen, ympäristöministeriö <b>Keskustelua ja kysymyksiä</b>
13.50-14:20	<b>Kahvitauko</b>
14.20-15.10	<b>Teema 2: Energiakorjaukset lähiöissä</b> Professori Jarek Kurnitski, Tallinn University of Technology, Viro Tutkija Jouni Räihä, SYKE <b>Sidosryhmän kommenttipuheenvuoro</b> Arkkitehti Henna Helander, SAFA <b>Keskustelua ja kysymyksiä</b>
15.10-16.00	<b>Teema 3: Tutkimuksen ja kaupunkien yhteistyö</b> Yliopistonlehtori Eliisa Kylkilahti, Helsingin yliopisto

Erikoistutkija Jani Lukkarinen, SYKE

**Sidosryhmän kommenttipuheenvuorot:**

Miika Meretoja, Turun kaupunki ja Emma Berg, Helsingin kaupunki

***Keskustelua ja kysymyksiä***

16.00-16.10

**Loppusanat**

Professori Anne Toppinen, Helsingin yliopisto

Ympäristöneuvos Jaana Nevalainen, ympäristöministeriö

16.15

**Seminaari päättyy**

**Seminaari järjestetään lähiohjelman 2020-2022 ja DecarbonHome-STN-hankkeen yhteistyönä.**

**Lähiohjelmasta mukana olevat hankkeet:**

Asukaslähtöiset kehittävät kokeilut ja monikerroksellinen tiedon keruu Mukkulassa: <https://www.lut.fi/fi/projektit/asukaslahtoiset-kehittavat-kokeilut-ja-monikerroksellinen-tiedon-keruu-mukkulassa>

Ekososiaalinen hyvinvointi ja osallisuus. Asuinalueiden erilaistumisen dynamiikka (EKOS):

<https://www.tuni.fi/fi/tutkimus/ekososiaalinen-hyvinvointi-ja-osallisuus-asuinalueiden-erilaistumisen-uusi-dynamiikka-ekos>

Tulevaisuuden hiilineutraali ja omavarainen lähiö:

[https://research.lut.fi/converis/portal/detail/Project/13238016?auxfun=&lang=en\\_GB](https://research.lut.fi/converis/portal/detail/Project/13238016?auxfun=&lang=en_GB)

**DecarbonHome-hanke:**

<https://www.aka.fi/strateginen-tutkimus/strateginen-tutkimus/strateginen-tutkimus-pahkinankuossa/ohjelmat-ja-hankkeet/climate/decarbon-home>

**Ilmoittautumislinkki:**

[https://www.lyyti.in/Kestavat\\_vahahiiliset\\_lahiot\\_tilaisuus\\_29112022\\_9851](https://www.lyyti.in/Kestavat_vahahiiliset_lahiot_tilaisuus_29112022_9851)

**Lähiöiden kehityskulut, muuttoliike ja sosiaalipolitiikka**

## Lähiöohjelman tutkimushankkeiden päätöseminaareja:

### Tutkimushanke:

Muuttoliike ja sosiaalipolitiikka lähiöiden väestörakenteen ja sosiaalisten ongelmien muokkaajana

**Perjantai 9.12. klo 12-14.30, Kelan päätalon auditorio** (Nordenskiöldinkatu 12, Helsinki) ja videostriimaus

Seminaari on tarkoitettu alueellisen eriytymisen kysymyksiä työssään kohtaaville kunnissa ja valtionhallinnossa, aihepiirin tutkijoille sekä muille aihepiiristä kiinnostuneille. Seminaarissa esitellään Ympäristöministeriön koordinoimaan Lähiöohjelma 2020-2022:een kuuluvan THL:n ja Kelan tutkimushankkeen ”Muuttoliike ja sosiaalipolitiikka lähiöiden väestörakenteen ja sosiaalisten ongelmien muokkaajina” havaintoja ja keskustellaan niistä.

12.00-12.15 Alkusanat (Timo Kauppinen, THL)

12.15-13.30 Hankkeen tutkimustulosten esittely

- Lähiöiden väestörakenteen kehitys (Timo Kauppinen, THL)
- Lapsiperheiden vanhempien päihdeongelmat ja lastensuojeluasiakkuus lähiöissä (Kirsimarja Raitasalo & Karoliina Karjalainen, THL)
- Muuttoliikkeen rooli laskevan tulotason lähiöiden väestörakenteen muokkaajana (Timo Kauppinen, THL)
- Toimeentulotuen asiakkaat ja kaupunkien aluerakenne (Signe Jauhiainen & Markus Kainu, Kela)
- Miten sosiaalityö kykenee vähentämään asumiseen liittyviä ongelmia? (Minna Kivipelto & Pekka Karjalainen, THL)

13.30-13.50 Kommenttipuheenvuorot (Laura Hassi, Kuntaliitto & Jaana Nevalainen, Ympäristöministeriö)

13.50-14.00 Keskustelua

14.00-14.30 Kahvitarjoilu

### Ilmoittautuminen seminaariin viimeistään ke 7.12.:

<https://tietotarjotin.fi/tapahtuma/346575/Seminaari%209.12.2022:%20L%C3%A4hi%C3%B6iden%20kehityskulut,%20muuttoliike%20ja%20sosiaalipolitiikka>

Hankkeen kotisivu: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/muuttoliike-ja-sosiaalipolitiikka-lahioden-vaestorakenteen-ja-sosiaalisten-ongelmien-muokkaajina>

--

### Tutkimushankkeet:

Yhdenvertainen liikunnallinen lähiö (YLLI)

Hyvä lähiö: paikkatieto ja asukaskokemukset viihtyvyyden ja elinvoiman arvioinnissa ja kehittämisessä (HYVIÖ)

## **TIEDOLLA JOHTAEN YHDENVERTAISEEN LIKUNNALLISEEN LÄHIÖÖN**

**ti 22.11.2022**

**klo 12-17**

**Pankkisali, ympäristöministeriö, Aleksanterinkatu 7, Helsinki**

- **Kutsu liitteenä**

Ohjelma:

TIEDOLLA JOHTAEN YHDENVERTAISEEN LIKUNNALLISEEN LÄHIÖÖN -SEMINAARI 22.11.2022

12:00 Avauspuheenvuorot

12:30 Alustus: Yhdenvertaiset liikkumismahdollisuudet ja tiedolla johtamisen yhteiskehittäminen YLLI-hankkeessa

12:50 Työpaja I: Tiedolla johtaminen eri työtehtävissä/organisaatioissa

13:45 Kahvitauko

14:15 Alustukset: Työkaluja tiedolla johtamiseen:

- LIPAS-analyysityökalut: Saavutettavuuslaskenta ja monipuolisuusindeksi (YLLI-hanke)

- Paikkatietoaineistoja viher- ja vesialueiden saavutettavuudesta (HYVIÖ-hanke)

- Liikkumismahdollisuuksien saavutettavuuden ulottuvuudet (YLLI-hanke)

15:45 Työpaja II: Saavutettavuuden ulottuvuudet käytännön työkaluna

16:45 Yhteenveto seminaarista

17:00 Seminaari päättyy

**Ilmoittautumislinkki (löytyy myös kutsusta):**

<https://link.webropol.com/s/ylliseminaari>

**Tutkimushankkeet:**

Muuttuva käsitys lähiöstä tiivistyvässä kaupungissa

Lähiöpride - Lähiöympäristöt ja arkkitehtuuri

## **KUTSU: Kenen lähiö? Lähiöpride- ja Muuttuva lähiö -hankkeiden yhteinen päätösseminaari**

**Pe 25.11. klo 12:00–17:00**

**Myyräncolon Skenesali, Jönsaksentie 6 (Myyrinpuhos), Vantaa**

Seminaarissa kuullaan Aalto-yliopiston Lähiöpride-hankkeen ja Tampereen yliopiston Muuttuva lähiö -hankkeen lopputuloksista.

Lähiöpriden tavoitteena oli tutkia lähiöympäristöjen vaalimista tunnistamalla niiden arvotekijöitä asukkaille ja osallisille. Hankkeessa tutkitaan mielikuvia, arkkitehtuuria ja maisema-arkkitehtuuria lähiöidentiteettien rakennusaineena sekä lähiökäsitteen muotoutumista suomalaisessa tieteellisessä keskustelussa ja julkisessa kielenkäytössä.

Muuttuva lähiö on tarkastellut viittä Espoon lähiötä sen kannalta, mitä kaupunkirakenteen tiivistäminen merkitsee lähiöille. Näkökulmia ovat kaupunkitilan käyttö, viherympäristöt ja asuntorakentaminen. Kaikkia näitä katsotaan myös historiallisesta näkökulmasta. Lisäksi hanke hyödyntää tuoretta paikkatietoa.

Hankkeet ovat saaneet avustusta ympäristöministeriön Lähiöohjelmasta 2020–2022.

\*\*\*

### **Seminaarin ohjelma** (pienet muutokset mahdollisia)

12:00 Seminaarin avaus, apulaisprofessori Panu Savolainen

Ministerin videotervehdys, ympäristöministeri Maria Ohisalo

12:10 Lähiöpride-hankkeen tuloksia:

Laura Berger ja Panu Savolainen: Lähiökäsitteet ja perintöytyminen

Sampo Ruoppila, Pirjo Turtiainen ja Antti Kanner: Lähiötutkimuksen ja Helsingin Sanomien lähiö

Ira Verma: Lähiö ikääntyneiden asukkaiden kokemana - Case Matinkylä

Ranja Hautamäki: Tuntematon lähiömaisema - Espoon Matinmetsän maisema-arkkitehtuuri

Elisa Lähde: Pölytystä ja hulevesien hallintaa - Matinkylän alueellinen viherkerroin analyysi

14:00 Kahvitauko

14:30 Muuttuva lähiö-hankkeen tuloksia

Markku Norvasuo: Lähiön tarina uudelleen kerrottuna

Jyrki Tarpio: Rakennukset: lähiökerrostalojen horisontaalinen laajentaminen & monipuolinen tiivistäminen

Laura Uimonen: Suomen ainutlaatuinen lähiöluonto viherverkostoista lähiöpihoille

Anna Koskinen: Yhteinen lähiötila ja sen tulkinta

16:00 Paneelikeskustelu, moderaattorina Katja Lindroos (Urban Practise Helsinki)

Keskustelemassa Kai Fogelholm (Espoon kaupunki), Petteri Niskanen (Myyräncolo), Marjaana Seppänen (Helsingin yliopisto) ja Aija Staffans (Aalto-yliopisto)

17:00-19:00 Iltatilaisuus

Lähiöaiheisia dokumentteja ja lyhytelokuvia

Tarjolla pientä purtavaa

Baari on auki

\*\*\*

Seminaari & iltatilaisuus ovat kaikille avoimia ja maksuttomia. **Pyydämme osallistujia ilmoittautumaan 11.11.2022 mennessä osoitteessa: <https://link.webpolsurveys.com/S/8A0DE5FC1D979E36>**

Tutkimushanke:

Yhteinen Mukkula - Lähiö asukkaiden kokeman

**KUTSU: YHTEINEN MUKKULA - Lähiöasukkaiden kokemana –sessio Lahden tiedepäivässä 24.11. klo 10.05 – 12.05**

Tilaisuudessa esitellään Ympäristöministeriön Lähiöohjelma 2020–2022-rahoituksen tuella tehtyä tutkimus- ja kehittämistyötä, jossa LUT-yliopisto ja LAB-ammattikorkeakoulu toteuttivat Asukaslähtöiset kehittävät kokeilut ja monikerroksellinen tiedon keruu Mukkulassa -hankkeen työnimellä Yhteinen Mukkula yhteistyössä Lahden kaupungin ja sen Lähiöohjelmahankkeen kanssa.

Tutkimuksessa keskityttiin kahteen pääteemaan, jotka olivat 1) asiantuntijatiedon yhdistäminen asukaslähtöiseen tiedon tuottamiseen osallistavana, kaikkia osapuolia palvelevana, ja kriittisesti arvioitavissa olevana prosessina; sekä 2) kohdan 1 prosessien tunnistaminen niin että voimme toteuttaa palveluihin tai ympäristömuutoksiin liittyviä kokeiluja, joiden avulla käyttäjäkokemusten jakamisesta asukkaiden ja lähiön muiden tekijöiden kesken päästään varsinaiseen lähiön kehittämiseen.

Paikka: LAB-ammattikorkeakoulun tiloissa Lahdessa, Mukulankatu 19, 15210 Lahti

Puheenjohtaja Anne Pässilä (LUT) & Eeva Aarrevaara (LAB)

Tila D247+D250, Mukulankatu 19, 15210 Lahti

Ohjelma:

10:05-10:25 Sosiaalisten innovaatioiden ekosysteemin rakentuminen Mukkulassa

Satu Parjanen (LUT)

10:30-10:50 Käyttäjälähtöinen tutkimus ja kokeilut Mukkulassa

Mirja Kälviäinen & Eeva Aarrevaara (LAB)

10:55-11:15 Kurkistus kaupunkimuotoilun matkaan - Lasten ja nuorten Mukkula

Sara Ikävalko (LAB)

11:20-11:40 Taidelähtöiset menetelmät osallisuus- ja vaikuttamiskäytänteissä

Anne Pässilä (LUT)

11:45-12:05 Kokemustarinoita Mukkulasta

Jarmo Rinne (XAMK), Aki Lintumäki (JUVENIA), Anne Pässilä (LUT)

Jatkuu asiantuntijapaneelilla

Anne-Maria Karjalainen (Lahden Diakonialaitos), Sanna Virta ja Helene Vanninen (Lahden Kaupunki)

**Lahden tiedepäivä**

Kaikille avoin ja maksuton Lahden tiedepäivä on alueen suurin tiedetapahtuma. Tänä vuonna Lahden tiedepäivä täyttää 20 vuotta! Tutkimustuloksia ja käytännön ratkaisuja esitellään yli 80 puheenvuoron voimin. Avauspuheenvuoron Uteliaat aivot pitää aivotutkija Minna Huotilainen.

Lahden tiedepäivä järjestetään 24.11. klo 9.00 – 16/17 LAB-ammattikorkeakoulun tiloissa Lahdessa (Mukulankatu 19, 15210 Lahti). Tapahtuman järjestävät Lahden Yliopistokampus, LAB-ammattikorkeakoulu, Haaga-Helia ammattikorkeakoulun Vierumäen kampus ja Päijät-Sote.

Koko ohjelma löytyy osoitteesta [www.lahdentiedepaiva.fi](http://www.lahdentiedepaiva.fi)

Ota seurantaan Lahden tiedepäivän some kanavat

Instagram @lahdentiedepaiva

Facebook @Lahdentiedepaiva

Twitter @LahtiScienceDay